

Tien tips voor succesvolle groene buurtprojecten

Op steeds meer plaatsen slaan mensen de handen ineen om samen het (openbaar) groen in hun omgeving te beheren of anders vorm te geven: van natuurspeelplek tot buurtmoestuin. Goed nieuws, want daar door knapt de buurt op, leren buurtbewoners elkaar beter kennen, en worden mensen gezonder.

Deze plekken geven vorm aan onder andere burgerparticipatie, en dragen bij aan zaken als biodiversiteit, sociale cohesie, vastgoedwaarde, gezondheid, welzijn, waterbergingcapaciteit en kwaliteit van openbare ruimte.

IVN Gelderland heeft veel ervaring met het begeleiden van buurtprojecten en het adviseren van gemeenten hierin. Wij delen graag onze lessen en inspirerende voorbeelden. Hieronder vind je 10 succesfactoren voor geslaagde buurtprojecten. En tips hoe je als gemeente kunt bijdragen aan dit succes.

Dé 10 succesfactoren op een rij

1 Een plek dichtbij

Mensen zijn vaak het meest betrokken bij wat dichtbij hen staat. Daar ontstaan ideeën over het verbeteren van de eigen straat of wijk. Bijvoorbeeld het terrein vergroenen dat braak ligt, een saai plantsoen omvormen tot een ontmoetingsplek, of een speelplek creëren voor de kinderen.

TIP:

Maak mogelijkheden inzichtelijk

klik om te openen

2 Een inspirerend idee

Een inspirerend idee ontstaat vaak bij één of enkele personen. Deel dit idee met de burens en gemeente, zodat ook anderen aan kunnen sluiten. Bekijk wat de mogelijkheden zijn en hoe samen met anderen dit idee tot uitvoering gebracht kan worden. Want, samen kom je verder.

TIPS:

- **Stel vast aanspreekpunt aan**
- **Voelsprietten uit**
- **Deel inspirerende voorbeelden**

3 Begin klein

Begin klein en blijf realistisch. Langzaam kan het initiatief met hulp van anderen groeien. Een project hoeft geen meerjarenplanning te hebben. Klein beginnen geeft de kans om te experimenteren, en het geeft anderen de kans om aan te haken: een zicht- en tastbaar project spreekt vaak meer aan dan een stapel plannen en tekeningen. Begin, en geef mensen de ruimte om aan te haken.

TIPS:

- **Toon lef**
- **Faciliteer op verschillende niveaus**

4 Gedeelde verantwoordelijkheid

Geef anderen de ruimte, een stem of zeggenschap. Zo voelen ook zij zich eigenaar van het project. Zorg dat de vaak kleine kern van initiatiefnemers niet te gesloten wordt, straal uit dat ook anderen aan kunnen sluiten. Op die manier krijgt het initiatief niet alleen meer draagvlak in de buurt, maar wordt ook een (te) kwetsbare basis voorkomen.

TIPS:

- **Ondersteun het creëren van draagvlak**
- **Creëer intern draagvlak**

5 Materialen en middelen

Al snel zal blijken dat verschillende middelen nodig zijn voor het initiatief: papier om posters te maken voor een zaai-feest, gereedschap om de grond te bewerken en planten te snoeien of de planten zelf. Vaak kunnen omwonenden gereedschap zelf meebrengen of zijn bedrijven bereid materiaal uit te lenen.

TIP:

Stel materiaal beschikbaar

“Met onze jaarlijkse GroenDoeDag zetten we bestaande groene buurtinitiatieven in het zonnetje, en stimuleren we nieuwe groenadoptie. Net als met onze GroenKrant die huis aan huis verspreid wordt”.

“Zorg dat vrijwilligersorganisaties één aanspreekpunt hebben en laat die de vragen intern afhandelen. Spreek daarbij duidelijke tijdslijnen af waarbij de betrokken ambtenaar ook probeert als ondernemer te denken en te handelen.”

Tien tips voor succesvolle groene buurtprojecten

Dé 10 succesfactoren op een rij

6 Aanvullende financiering

Voor aanvullende financiering kunnen subsidies, fondsen, sponsoring of een crowdfundingactie uitkomst bieden. Hiervoor moet wel bekendheid aan het initiatief gegeven worden, en duidelijk zijn wat er nodig is voor welk doel.

TIP:

Stel financiële middelen beschikbaar

7 Doorzettingsvermogen

Het is belangrijk dat er aandacht is en blijft voor het betrekken van de buurt; er kunnen nieuwe mensen in de wijk komen wonen, burens haken aan omdat deze fase in het project hen meer aanspreekt, of gezinssituaties veranderen. Bekijk welke vaardigheden nodig zijn en wat anderen te bieden hebben. Denk hierbij niet alleen aan groene vingers maar wellicht zijn er mensen die zich liever inzetten voor de PR of de financiën. Naast de vaste kerngroep kan ook de school uit de wijk, of tijdens NLD doet voor 'incidentele klussen' de hele buurt betrokken worden.

TIP:

Waardeer vrijwilligers

8 Goede burens

Als het initiatief klaar is om verder te groeien, is samenwerken met anderen noodzakelijk. Kijk eens wat er in de omgeving aanwezig is. Met welke andere organisaties, clubs of verenigingen kan er samengewerkt worden? Zorg ook dat anderen het project kunnen vinden, dus zet het letterlijk en figuurlijk op de kaart. En, laat zien wat het te bieden of juist nodig heeft.

TIP:

Verbind kennis en kennissen

9 Een flexibele houding

Een buurtproject doorloopt verschillende fasen. Het ideaal moet bij iedereen (blijven) passen, houd daarbij voor ogen dat het doel vaststaat (bv. een verpauperd stuk terrein opfleuren) maar dat het middel kan wisselen (van buurtmoestuin naar speelplek). Wees daarom flexibel. Veel initiatieven beginnen als tijdelijk idee, sommige groeien uit tot iets blijvends, anderen zijn inderdaad eindig – en dat is niet erg omdat de contacten kunnen blijven terwijl het buurtproject gestopt is.

TIPS:

- Wees flexibel
- Omarm tijdelijkheid

10 Een goede adviseur

Het is niet ongebruikelijk dat projecten tegen drempels aanlopen. Vind niet zelf het wiel uit, en zoek advies binnen het eigen netwerk of dat van anderen. IVN Gelderland deelt graag haar netwerk.

TIP:

Sla bruggen

“In Nijmegen kun je met je sociale en groene initiatieven bij de gemeente terecht voor ruimte en voor raad en daad. We stimuleren vanuit de campagne ‘Groen Verbindt’ ook met geld. We zien in de praktijk dat bewonersgroepen zelfs met weinig geld veel kunnen bereiken.”

“Het is belangrijk om als gemeente waardering te uiten voor initiatiefnemers, die vaak veel eigen tijd en energie besteden aan projecten waar de hele straat of buurt van meegeniet.”